

Pod zastavo božjega Sina.

Sto let je preteklo od časa, ko je bila v francoskem mestu Lyonu (l. 1823) ustanovljena »Družba za razširjanje svete vere« — ali »Družba sv. Frančiška Ksaverja«. Ta družba je dosegla v teku enega stoletja nedvomno med vsemi sličnimi ustanovami največ uspehov na misijonskem polju. Neprestano je seznanjala katoličane po Evropi s težavami in boji misijonarjev; opozarjala je, da je dolžnost vseh vernih sinov in hčerâ katoliške Cerkve podpirati po možnosti svetovno misijonstvo in pripomoči, da se kraljestvo Kristusovo na zemlji čimpreje razširi po vseh krajih sveta. Gorečnost in vnema za misijone je rastla — in danes je prešla skoraj v vse sloje kulturnih narodov.

Družba za razširjanje svete vere danes nima več sedeža v Lyonu, ampak v središču katol. Cerkve — v Rimu, in sicer v zavodu »De propaganda fide« (za razširjanje svete vere).

Kmalu so prišli vneti zagovorniki vnanjih misijonov do prepričanja, da je k delu v prid misijonom med pogani treba pritegniti tudi Jezusa ljubečo mladino. Ta presrečna misel se je uresničila l. 1843. Preteklo je torej vprav osemdeset let, kar tako blagodejno in koristno deluje naše »Dejanje svetega Detinstva Jezusovega«, ki se je čudovito hitro razširilo med dobrimi otroki po vsi Evropi. Pri nas, v ljubljanski škofiji, je bilo to »Dejanje« — ki je doslej s svojo molitvijo in prispevki poleg »Družbe sv. Frančiška Ksav.«

najbolj izdatno podpiralo misijone in največ poganskih otrok rešilo večne nesreče, vpeljano že l. 1882.

Božji blagoslov je vidno rosil na to nepregledno armado katoliških otrok in mladostnih ljubljencev božjega Deteta. Kratka dnevna molitev (vsak deležnik sv. Detinstva izmoli na dan enkrat »Češčena Marija« s prošnjo: »Sv. Marija in sv. Jožef, prosita za nas in za uboge poganske otroke!«) in nekaj drobiža na leto, ki naj velja kot dar božjemu Detetu, to je orožje naših malih vojščakov in boriteljic v kraljestvu Kristusovem. In uspeh?... V celoti je »Dejanje sv. Detinstva« od svojega početka sem pripomoglo, da je bilo krščenih okrog 26 milijonov poganskih otrok in tako rešenih za nebesa. Na tisoče dobrodelnih zavodov: cerkvâ, cerkvic, kapel, šol, sirotišč, vzgojevališč, bolnišnic, lekarnic je bilo ustanovljenih in vzdrževanih. Potoki blagoslova so se izlivali nad temo poganstva, — blagoslov, ki darovalcem tudi ne bo odšel. Zato pa kličemo ob ti priliki staršem in prijateljem otrok: Pomagajte katoliški mladini, da bo mogla miroljubno vojno za razširjanje kraljestva Kristusovega na zemlji uspešno nadaljevati in izpeljati. Navdušujte svojo deco, da se bo z veseljem oprijemala te prezaslužne križarske vojne. »Blagoslavljam« — tako je govoril veliki papež Leon XIII. — ob neki slovesni priliki — »blagoslavljam z vsem srcem Dejanje svetega Detinstva, njegove voditelje in predstojnike; blagoslavljam z iskreno ljubeznijo vse člane in deležnice, posebno pa ljube otroke, ki s svojimi darovi in molitvami odpirajo poganskim otrokom vrata nebeškega kraljestva. Želim, da bi postali otroci vsega katoliškega sveta člani tega lepega Dejanja!«

Misijonsko gibanje v Sloveniji.

Na zadnjem (V.) slov. katol. shodu so prijatelji in voditelji misijonskega delovanja priredili prav lepo cerkveno svečanost, ki naj bi poleg tozadevnega posvetovanja odličnih misi-

jonskih delavcev in poleg zanimive misijonske razstave vlila med najširše sloje našega prebivalstva nove vneme za razširjanje svete vere in krščanske omike v poganskih deželah.

Na misijonskem zborovanju so se z navdušenjem odobrili tile sklepi:

1. Slovenski katoliški shod opozarja v smislu misijonske okrožnice † papeža Benedikta XV. (z dne 30. nov. 1919) slovensko verno ljudstvo na dolžnost, da pomaga v večji meri nego doslej katoliški Cerkvi pri izvrševanju njene najsvetejše naloge: pri razširjevanju kraljestva Kristusovega med pogani.

Za misijonsko delo je sedanja doba odločilne važnosti: Cela milijarda poganov v Aziji in Afriki se bo tekom 20. stoletja vsled prometnih stikov z Evropo in vsled naselniškega prizadevanja evropskih držav prepajala z evropsko kulturo. Protestantske družbe delajo z vso silo in z neprimerno večjimi sredstvi, da si pridobe poganse množice za protestantstvo.

2. Katoliški shod predvsem pozdravlja sklep jugoslovanskih škofov, da se vpelje duhovska misijonska zveza (»Unio cleri«) v vse škofije Jugoslavije.

3. Katoliški shod priporoča bogoslovcem in katoliškim akademikom, da sistematično goje misijonske vede ter ustanavljajo akademske misijonske krožke; hkrati prosi katoliško izobraženstvo, da sodeluje na raznih poljih misijonskega udejstvovanja.

4. Katol. shod poziva slovensko ljudstvo, da se v celoti oklene »Svetovnega misijonskega društva za razširjanje svete vere«, ki ga sveta stolica tako topla priporoča.

5. Katol. shod naproša katehete in učitelje, da — kadarkoli prilično — opozarjajo slovensko mladino na veličino verskega in kulturnega dela, ki ga vršijo katoliški misijoni; s tem bodo zbuiali tudi misijonske poklice.

6. Katol. shod priporoča najtopleje med Slovenci že obstoječe misijonske naprave in organizacije:

- a) slovensko misijonišče v Grobljah pri Domžalah in njeno matico »Misijonsko zvezo«;

- b) Dejanje sv. Detinstva Jezusovega;
 c) Klaverjevo družbo.

7. Katol. shod pričakuje, da se ustanovi poseben misijonski list. (Tak list — »Katol. misijoni« zdaj že imamo. — Ur.)

Posebno razveseljivo za nas vse, predvsem pa še za voditelja »Dejanja sv. Detinstva Jezusovega« je poročilo, da se bo tudi za Jugoslavijo osnovala misijonska zveza duhovnikov. Ustanovil jo je p. Pavel Manna, duhovnik v milanskem misijonišču in urednik v italijanskem jeziku pisanega lista »Katoliški misijoni«. Že pred svetovno vojsko se je ta goreči duhovnik vneto prizadeval za veliko bratovščino, ki se imenuje »Družba za razširjanje svete vere«. Vabil je duhovne sobrate, naj sodelujejo in vpeljujejo to bratovščino po svojih župnijah. Dosegel je prav lepe uspehe. Da bi pa duhovnike bolj navdušil za misijonsko misel, je osnoval zanje l. 1916 posebno misijonsko združenje, ki je zdaj že obče znano pod imenom »Unio cleri« (Misijonska zveza duhovnikov). Jasno je, da je ta zveza velevažna naprava, kajti kakor v drugih dobrih stvareh, morajo tudi glede misijonske vneme duhovniki dajati lep zgled in druge navduševati. Verniki bodo podpirali vnanje misijone, če jim to delo usmiljenja opisujejo, priporočajo goreči duhovniki; ti pa bodo svojo misijonsko nalogo izvrševali le, ako bodo sami kot misijonski apostoli o vsem dovolj poučeni, ako bodo sami navdušeni za to delo in polni ljubezni do nesrečnih poganov. Poučevati in navduševati jih hoče zgoraj omenjena zveza »Unio cleri«. Člani te zveze morejo biti svetni in redovni duhovniki, pa tudi bogoslovci. Zavežejo se, da bodo z vsemi močmi pospeševali razširjanje svete vere med pogani, da se bodo pri dnevni molitvah in pri sveti maši spominjali misijonov ter prosili božjega blagoslova nanje; hkrati pa morajo darovati v ta namen vsakoletni prispevek. Papež Benedikt XV. so to zvezo priporočili že s tem, da so se 21. nov. 1918 sami priglasili kot član; poleg tega so pa izrekli željo, naj bo ta zveza edino misijonsko združenje za duhovnike; druge naj ne dobe za bodoče nikakih pravic. Dne 30. nov. 1919 so v posebnem pismu priporočili vernikom, naj podpirajo kot

člani »Družbo za razširjanje svete vere«, mladini pa so položili na srce, naj se oprime »Dejanja svetega Detinstva Jezusovega« in na ta način pomaga razširjevati kraljestvo Kristusovo na zemlji. Te naprave naj postanejo svetovne misijonske ustanove za vesoljno Cerkev.

Tudi sedanji papež, sv. oče Pij XI. so zastavili vse svoje moči v prid misijonom po zgledu svojih prednikov Pija X. in Benedikta XV. O binkoštih 1. 1922 je bil v Rimu misijonski shod, ki so se ga udeležili misijonski prijatelji in zastopniki iz vsega katoliškega sveta. Takrat so imeli sedanji papež sami prekrasen nagovor ter poudarjali veliko važnost misijonskih naprav, zlasti pa so se spominjali izredno veselega pojava, da se je ustanovila misijonska zveza duhovnikov, ki se bo v kratkem razširila na vse škofije.

Bog daj novemu razvoju misijonskega delovanja svoj blagoslov!

1000 milijonov poganov.

Tako-le o svetih božičnih praznikih, ko se z radostjo spominjamo vsedobrega nebeškega Očeta, ki je svet tako ljubil, da je svojega Sina poslal na zemljo kot Rešenika človeškega rodu, se nehote spominjamo tudi nesrečnega poganškega sveta. Zgorajšnji naslov pove, koliko ga je še. Nič ne ve ta svet o ljubezni božjega Deteta; 25. december je poganškim rodovom to, kar vsak drug dan. Ganljive božične pesmi, ki ogrevajo naša srca, so jim neznane. Vse mrzlo, neobčutno, vse prazno...

In o Veliki noči? Zakaj ne pridejo neštete množice poganških pokrajin počastit križa Kristusovega? Zakaj ne pojo slave vstalemu Odrešeniku? Zakaj s polnim srcem ne zajemajo radosti, ki je skrita v hvalnici »Aleluja«!... Kdo je kriv, da se to ne zgodi? Ali ne tudi mi? Ali ni Gospod ukazal: »Pojdite in učite vse narode!« Ali nas ne bo gnala ljubezen do božjega Odrešenika, da izpolnimo tudi mi njegovo povelje?

Zdaj je čas za to; zadnji čas. Večina poganskih rodov zapušča temo malikovalstva in nevere; celo orjaška država Kitajska se dviga iz tisočletnega spanja in otrpnenja. Poganstvo išče novih smeri. Ali naj zapade novodobnemu poganstvu, moderni neveri? Pomagajmo tavajočim v mrki mračnosti, da najdejo pravo srečo, pravo izoliko. Ako se ne požurimo, bo prepozno.

Kakor nikdar poprej napenja protestantstvo svoje moči ter pošilja krive proroke, da bi seznanili bedno poganstvo z napačnim odrešenjem. Izlam (mohamedansko - turška vera) je znan po svoji žilavi delavnosti in je preplaval že skoraj vso Afriko z mešanico svoje pogansko - židovsko - krščanske vere ter pridobil zase vsaj že polovico afriškega prebivalstva.

Nikar ne preslišimo klica Gospodovega: »Žetev je obilna, a delavcev (katoliških) malo!« Ne prepustimo vsega tujim, nepoklicanim ženjcem! Ne izgovarjajmo se: »Za to so drugi poklicani; mi imamo doma dovolj opravila, da odvrčamo ljudi od zmot in greha...« Pomislimo! Če bi danes vsi misijonarji, če bi vsi tisti, ki so se kdaj zavzemali za misijonstvo, tako govorili, bi ječali še danes tudi mi v temi poganstva. Samo to pravim: Ako Cerkev podpira vnanje misijone, s tem nikakor ne oškoduje domačega dušnega pastirovanja, marveč ga le pospešuje. Don Bosko je imel navado reči: »Nič se ne obotavljam, ko je treba poslati duhovnike v tuje misijone; kajti kakor hitro jih pošljem deset v tujino, se že oglasi deset novih moči za sprejem.« Knez Alojzij Löwenstein je zaklical svojim rojakom: »Ako hočete katoliški Nemčiji ohraniti vero in jo utrditi, morate pomagati, da to vero nesemo tudi v tujino.« Neki župnik je*zatrjeval: »Kadar pri zidavi nove cerkve ni šlo naprej, sem pridigoval o misijonih in priporočil zbirke v ta namen, pa se je hkrati nabralo tudi dovolj sredstev za domačo cerkev.«

Vsa dobrotelost naša pa naj prihaja iz dobrega srca, ki je polno ljubezni do Zveličarja. Ljubezen božja naj bo gonilna sila za vsa naša dobra dela, da bomo zanja prejeli na zemlji milost pokore in odpusčenja, onkraj pa plačilo, ki nam je za-

gotovljeno v obljubi Jezusovi: »Pridite blagoslovljeni mojega Očeta, in sprejmite v last kraljestvo, ki vam je pripravljeno od začetka sveta. Zakaj lačen sem bil, in ste mi dali jesti; žejen sem bil, in ste mi dali piti; tujec sem bil, in ste me sprejeli pod streho; nag sem bil, in ste me oblekli...«

Da se ne pozabi.

Škofje v poganskih deželah tožijo neprestano: »Če bi imeli več duhovnikov, koliko tisoč, koliko stotisoč poganov bi pridobili za Kristusa.«

Danes je še okroglo 1000 milijonov ne kristjanov. To je taka množica, da bi bilo treba več let, preden bi prišla mimo nas, če bi se razporedila v vrste po štiri osebe! Kaj bo 12.000 misijonarjev in 35.000 pomožnih oseb (redovne sestre, redovni bratje) za nepregledno misijonsko polje, kjer v nevednosti in obupu umrje vsako leto okrog 30 milijonov ljudi brez Boga in brez znanja božjih resnic!?

Kar je papež Leon XIII. v svoji okrožnici pisal že l. 1893, velja še danes: »Število vnanjih misijonarjev bi zadostovalo komaj za oskrbovanje obstoječih krščanskih občin. Kaj pa, če bo število kristjanov med pogani rastlo, če se ustanove novi misijoni!«

Spričo pomanjkanja misijonskih duhovnikov bi lahko zaklical s sv. Vincencijem Pavelskim: »Biti brez skrbi za duhovski naraščaj, je tolako, kakor kopati grob sveti Cerkvi.« Hude besede so to, ki nam kličejo resno dolžnost v spomin! — Ko je božji Zveličar govoril o veliki žetvi in o pičlem številu ženjcev, je pristavil: »Prositate Gospoda žetve, da pošlje ženjcev v svojo žetev.« Ta klic ima veljavo tudi za današnji čas. »Prositate Gospoda...!« Da; vsaj tolako misijonskega duha moramo imeti v sebi, da bomo vsaj včasih vsi prosili Boga za milost dobrih duhovnikov, pa tudi za milost gorečih misijonarjev.

Za težavno in odgovorno službo duhovnikovo je treba prav posebnega poklica, ki pride od Boga. Da bo pa Bog milost tega vzvišenega poklica naklonil čim več osebam, ga moramo za to prositi. O, koliko je duhovnikov, ki se jim je za to milost zahvaliti edinole okolnosti, da so kot dečki in mladeniči molili in prosili za srečo in čast duhovskega poklica; ali pa da so drugi zanje v ta namen opravljali molitve. Naj podkrepim to trditev samo z enim zgledom:

Mati slovečega kardinala Vaughan (Westminster v Londonu) ni ničesar bolj želela, kot da bi se vsi njeni otroci posvetili v službi Gospodovi. Vedela je pa, da je duhovski poklic velika milost in dar božji, zato je to zadevo neprestano priporočala v molitvi božji Previdnosti. 30 let je opravljala v ta namen vsak dan uro molitve pred Najsvetejšim. Ali je bila uslišana? Čujmo! Vseh njenih petero hčera je stopilo v redovniški stan; od osmero sinov jih je bilo šest duhovnikov, eden od teh celo kardinal, dva pa nadškofa.

»Prositate Gospoda, da pošlje ženjcev v svojo žetev!« Kdor moli za duhovske poklice, izpreobrača grešnike, utrjuje in posvečuje pravične, pomaga padlim, pomirjuje upravičeno jezo božjo, ki smo jo z grehom zaslužili, kliče božji blagoslov iz nebes na zemljo, rešuje uboge duše iz vic.

Kdor prosi za duhovske poklice, bo deležen milosti številnih svetih maš, ki jih bodo opravljali duhovniki, izprošeni od Boga.

Poučna poročila iz Afrike.

(Iz pisma nekega misijonarja.)

Ljubi deležniki »Dejanja sv. Detinstva«! Reševanje ubogih poganskih otrok je nadvse zaslužno in lepo delo. Kako čedno so opravljeni ti otroci in kako zadovoljni so! Pri sv. krstu so postali otroci božji, kakor vi. Za vse te dobrote se morajo zahvaliti vam, dragi deležniki in deležnice Dej. sv. Detinstva. Po pravici bi vam lahko klicali: »Bili smo nagí, pa ste nas oblekli;

oblekli tudi na duši, kar je še veliko več vredno. Bili smo revni, pa ste nas obogatili z milostmi, ki bomo z njimi mogli doseči nebesa. Bili smo lačni, pa ste nam preskrbeli hrane za telo in dušo; saj prejemamo pogostokrat živi kruh, ki je prišel iz nebes, božjega Zveličarja v svetem obhajilu.»

S temi srečnimi zamorčki vas pozdravljam in se vam zahvaljujem, ljubi deležniki »Dejanja sv. Detinstva«, za vso po-božno molitev in za darove, ki ste jih zbrali za uboge pogančke.

Naši otroci so splošno zelo pridni in hodijo radi v šolo in h krščanskemu nauku; saj uvidevajo, da bi drugače ostali nevedni. Uče se vseh predmetov; še celo telovadbe se ne branijo; a telovadba ni taka kot pri vas. Pri telovadbi se vežbajo z lokom in puščico. Težave jim to ne dela, ker so te stvari že znali kot triletni otročiči. Za petje jih je težje vneti. Če sem jim kaj naprej zapel in jih pozval, naj me poskušajo posnemati, se kar ni hotelo posrečiti. Šele, ko sem preproste pesmice spremljal na gosli, so se jeli oglašati čistejši glasovi.

Največ preglavic jim pa napravlja računstvo. No, saj je istega mnenja tudi marsikatera naših malih bralk in bralcev po Evropi. Nekateri tukajšnji otroci se še ne morejo zapomniti, koliko so stari. Med rastlinstvom poznajo samo par koristnih zdravilnih, in nekaj strupenih cvetic.

Naj omenim še nekaj lepih potez iz življenja naših pridnih gojencev v misijonišču.

Nekoč je zmanjkalo olja v svetilki pred Najsvetejšim v kapeli; novega pa slučajno ni bilo dobiti. Dečki vidijo našo zadrego. Takoj zakliče eden od njih: »Saj se lahko pomaga, samo če dobimo kokosovih orehov.« Preskrbeli smo jih. Urno se spravijo dečki na delo, izžamejo iz teh orehov olje in v kratkem je plapolala pred svetim Rešnjim Telesom svetla, mila večna luč.

Pred nekaj meseci je bil tu pri nas potres. V stiski in strahu so begali ljudje okrog ter iskali zavetja v kapeli; pa ne le kristjani, marveč tudi pogani. Le kadar so se ponovili

novi močni sunki, so pobegnili zopet na prosto; možje so pa zgrabili opornike pri kapeli, da bi se ne zrušila. Ko se je pomirilo, so ljudje zopet napolnili kapelo in glasno molili. Mene takrat ni bilo doma. Ko sem pozneje izpraševal svoje poganske sosedo, kaj so delali v kapeli, so odgovorili: »Otroci so opravljali molitev rožnega venca, mi smo pa zraven pritrjevali in kimali.«

Tudi Afrika ima svetnike. Bilo je l. 1910. Nedeljska služba božja je bila vprav pri kraju. Komaj so kristjani zapustili cerkev, se je že napolnila govorilnica na misijonišču v Jaunde (vzhodna Afrika). Ljudje so prišli k misijonarju v raznih zadevah. Ko so bili vsi odpravljeni, pride počasi še postaren mož, ki se ga pa misijonar prestraši, kajti bil je vsled gobave bolezní ves razdejan in razjeden. Roke je komaj opiral na palico, ker so mu prsti že odpadli. »Vprašam ga,« pripoveduje pater —, »odkod je in kaj želi.« »Stanujem dve uri od tu. Kakor vidiš, sem star, bolan in bom kmalu umrl. Toda pogan sem še; zato prosim, da me poučiš in krstiš.«

Prošnje mu nisem mogel odreči; toda k pouku z drugimi vred ga nisem smel pustiti, da se še drugi poučevanci ne okužijo. Dobil sem pa dobrega človeka, ki je stanoval blizu tam, da ga je poučil. Čez nekaj mesecev ga pripelje k izpraševanju. Reči moram, da je bil dokaj dobro poučen. Njegovo veselje po prejemu sv. krsta je bilo nepopisno.

»Zdaj pa lahko umrjem, ker bom prišel v nebesa,« je govoril ves srečen. A Bog ga je pokoril tu na zemlji še precej časa; živel je pa do zadnjega prav zgledno. Večkrat je bil pri sv. obhajilu, a poskrbljeno je bilo, da ni bilo nobene nevarnosti za druge vernike, kajti sprejet je bil v zavetišče za gobavce.

S svojim zgledom je izpreobrnil mnogo poganov.

Prav tako gorečnost, kakor Noe (tako je bilo ime potrpežljivemu gobavcu, ki sem ga pravkar opisal), in prav tako potrpežljivost v gobavi bolezní je imel tudi krščenec Ekodo iz Moogo - Manga. Imel je do šole samo pol ure hoda, vendar je bila ta pot zanj celo mučenje. Ker so mu bili prsti na nogah

že odjedeni, se je posluževal čevljev, a samo nekaj časa. Z ozirom na mučno bolezen je bil prej krščen, nego tovariši. Kako je bil revež vesel in srečen! Nekaj dni nato je prišel misijonski škof v Jaunde, da podeli krščencem zakrament svete birme. Tudi Ekodo bi moral prejeti potrjenje Svetega Duha v veri. Tri cele dni je potreboval, da se je privlekel do misijonske postaje. Žalostno je bilo njegovo stanje; toda prav nič ni tožil, saj se je neizmerno veselil, da bo prejel še en zakrament iz rok škofa samega. Po sveti birmi so se ga usmilili rojaki ter so ga na nosilnici spravili zopet na dom. Kmalu nato je umrl.

Tudi Afrika ima svoje svetnike.

Zanimivosti iz misijonov.

Hvaležni izpreobrnjenci. † Misijonar P. Dieckman se je vrnil l. 1895 iz svoje evropske domovine, ki jo je bil obiskal, med svoje indijske katoličane. Iz Phirangipuram - a je pisal o sprejemu med drugim naslednje zanimivosti:

»Že dan poprej se je izvedelo, da pridem. 9. aprila so prihiteli nekateri navsezgodaj naproti, da me pozdravijo. Vsakikrat, kadar je prišla kakšna nova skupina, smo obstali; prizori, ki so se odigrali, so bili naravnost ganljivi. Smeh in jok, vzklikanje in vpitje obenem in brez prestanka! Čim bližje sem bil cilju, svoji drugi domovini, tem večja je bila gneča. Voz, ki sta bila vanj vprežena dva vola, ni mogel več naprej in je obstal. Ko sem se dvignil, da skočim z voza, je zaoril iz vseh grl krepak pozdrav: »Hvala Bogu! Mož božji, daj nam svoj blagoslov!« In vsi so se pripognili, ko sem jih blagoslovil. Godba, trombe, zvonjenje se je oglasilo, vzklikanja ni bilo ne konca ne kraja. Dobri verniki moji so se gnetli okrog voza in okrog moje osebe, da bi mi poljubljali roko. Preden je mogel voz naprej, je bilo treba s silo prostor napraviti. Prva pot je bila v cerkev, ki je bila vsa okrašena. Naslednje dni so prihajali novi odpo-

slanci k cerkvi, da so primerno pozdravili svojega dušnega pastirja.

Prve dni niti zabojev nisem utegnil odpreti, ki sem jih pripeljal iz Evrope. Šele, ko so me obiskali duhovni sobratje iz soseščine, sem se lotil tudi tega dela. Kako bi rad, da bi videli tudi vi, častiti bralci, s kakšnim zanimanjem in veseljem, s kolikim začudenjem so zasledovali naši ljudje vse posameznosti, ki so prihajale iz zabojev na dan! »Kako lepo, kako dobro! Kako bogata dežela mora biti Evropa!« Taki in enaki vzkliki so se ponavljali venomer. Ko so prišle na vrsto pisane obleke in sem pripomnil, da je vse to za male šolske otroke in sirote, nismo mogli kar nič več krotiti teh malih in velikih radovednežev.

Vse stvari so bile dobro ohranjene izvzemši podobe iz mavca. Tudi posoda z lurško vodo je bila na kosce razdrobljena. Harmonij se je precej poškodoval, a ne tako, da bi se ne dal popraviti. —

Vročina je tu neznosna. Vsaka stvar, ki se je dotaknem, je žareče-vročā; kljub temu se počutim — hvala Bogu — prav dobro.«

O kitajskih otrocih. (Piše br. Eligij Dastl.) Po drugih mestih, trgih in vaseh naletiš povsod na vesele gruče otrok, ki živahno skačejo, vpijejo, se love ali pa se skupno igrajo. Tega na Kitajskem povečini nikjer ne opaziš. Tu ti sede otročaji brez zanimanja na solncu ure in ure, ali pa preštevajo in prekladajo bele kamenčke. Na Kitajskem se namreč nahajajo pokrajine, koder daleč naokrog ne dobiš nobenega kamenčka, ker je zemlja mehka ilovnata, ali pa sipasta. V takih krajih je za otroke neka posebnost, če dobe v roke lepe, okroglaste kamenčke, da se z njimi igrajo. Če so otroci na Kitajskem brez živahnosti, se ni čuditi, saj tudi starejši ljudje ne kažejo posebne družabnosti. Kitajec ti sedi na solncu ure in ure, ne da bi se dolgočasil, četudi ne izpregovori nobene besede. Drugače so pa Kitajci zelo nadarjeni, pa se tudi dokaj radi uče. Seveda je treba precejšnjega napora in dolgotrajnega prizadevanja, preden se šolski paglavci priuče neštetim pisnim

znakom. Dostikrat imajo namreč isti znaki v kitajščini zelo različne pomene, kakor jih namreč izgovore. Kitajski otroci se morajo zaradi tega vedno le glasno učiti in besede glasno izgovarjati, da znajo pravilno naglaševati. Kako čudne čiričare imajo za pisavo, vam je pa že gotovo znano; saj ste take čačke že videli kot okraske na kakem krožniku ali robcu.

To posebnost in prednost pred našimi otroki pa imajo mali Kitajčki, da so uljudni. Na strogo uljudnost in na pravila dostojnosti zelo pazijo. Že v zgodnji mladosti se uče, kako se mora dostojen otrok obnašati na domu, na cesti, v šoli; kako je treba govoriti s predstojniki, kako jih pozdravljati itd. Tako n. pr. ve šestleten otrok že prav dobro, da gredoč iz šole ne sme pokazati hrbta onim, ki tam ostanejo. Vse to izvrše prav naravno, neprisiljeno, brezhibno.

Otroke imamo vedno radi; če se pa čedno in dostojno obnašajo, so pa še toliko bolj prikupljivi. Zunanje uglajenosti pri nas dostikrat pogrešamo. Opazujemo pa, da se oni otroci, ki radi prejemajo sv. zakramente, ki večkrat hodijo k svetemu obhajilu, nehote in nevede navzamejo neke posebne ljubkosti in krotkosti, neke ljubeznive rahločutnosti in ponižnosti, neke mehke uslužnosti, ki jih stori tako ljube in prikupljive. Zares, če je srce dobro, je ves človek dober.

Misijonsko navdušenje drugod. Severna Amerika je pravzaprav še misijonska dežela, vendar deluje točasno že okrog 150 duhovnikov, oziroma redovnih bratov iz Združenih držav Severne Amerike na raznih misijoniških križem sveta. Pred svetovno vojsko jih je bilo komaj 10. V cerkvi svetega Patrika v New-Yorku je posvetil meseca julija 1922 nadškof Hayes 14 mladeničev iz misijonišča Maryknoll za mašnike. Po končani pripravi so se vsi podali kot misijonarji na Kitajsko.

Neki dijak visoke katoliške šole, ki jo vodijo redovniki-jezuiti v glavnem japonskem mestu Tokio (ki je pa zdaj vsled potresa razrušeno), je prevedel veliki katekizem na japonski jezik. Prvi uspeh je bil v tem, da se je takoj združilo 70 katehumenov, ki so prosili prevajalca, naj jih poučuje v sveti veri. Prevajalec pa namerava stopiti kot novinec v jezuit-

ski red. Katoliški dijaki cesarskega vseučilišča so imeli koncem leta 1920 veliko zborovanje v vseučiliških prostorih, da so se dogovorili, kako bi svoje poganske sorojake in someščane pridobivali za krščanstvo. Nad 8000 povabil so razposlali po mestu. — Na »veliki cesarski gimnaziji« so poganski japonski dijaki ustanovili društvo za poučevanje v katoliški veri. Rektor (glavni voditelj) katoliškega vseučilišča o. Hoffman dr. J., je bil naprošen za prvi govor v novem društvu.

V mestu Madras (Indija) so bili sklicali januarja (1921) velikanski marijanski kongres (zborovanje) za vso Indijo. Prišlo je 5 nadškofov, 18 škofov, 9 škofovskih namestnikov. Papež je poslal svojega zastopnika, ki je bil izvoljen za predsednika. Sijajna procesija v proslavo nebeški Kraljici, je zaključila lepo uspelo posvetovanje. V sprevedu je bilo 15.000 vernikov.

O zgledni verski zvestobi in stanovitnosti poročajo iz vikarijata Daressalam (Vzhodna Afrika). Ondotne črnce so pridobili za Kristusa nemški benediktinci, ki so se pa med vojsko (l. 1916) morali umakniti. Med temi zamorci se je posebno odlikoval neki ondotni učitelj - domačin. Med odsotnostjo misijonarjev je cerkviča pogorela. Učitelj je navdušil vernike, da so se odločili za novo zidavo, kar se je v kratkem izvršilo. Učitelji neke angleške družbe so ga hoteli z darili in obljubami od te namere odvrniti, a zastonj. Kmalu nato je neki lutrovec zažgal novo cerkev; toda neustrašeni učitelj je šel kljub vsem pretnjam zopet na delo, da bi katoliški kristjani ne bili brez svetišča.

Na takozvani »Suženjski obali« (Zahodna Afrika) se domačini priглаšajo v zelo obilnem številu za sprejem v katoliško Cerkev. Mladeniči, ki so bili vzgojeni v katoliških misijonskih šolah in so se vrnili na svoje rodne domove, so kakor misijonarji ter razlagajo svojim rojakom resnice svete katoliške Cerkve. Cele vasi so na ta način sprejele božji nauk. Iz krajev, kamor še ni stopila noga misijonarjeva, prihajajo odposlanci s prošnjo, naj bi prišel k njim misijonar, ali pa vsaj katehist. V nekaterih vaseh se je mladina po več mesecev

žrtvovala v tuji službi samo zato, da bi tako omogočila s svojimi prispevki zidanje nove cerkve.

Taka gorečnost je res ganljiva in nas priganja k posne-manju.

Stoletni prvoobhajanec. Pred nekaj meseci — tako piše o. Tomaž O. M. I., — sem pripravil zelo starega Indijanca iz rodu Šušvap za prvo sv. obhajilo. Njegovi domačini so mu navadno rekli, »da je star kot zemlja«. Imel je res že okrog 120 let na pripognjenem in uklonjenem hrbtu. Koža na obrazu mu je bila karmoč zarorana in nagubančena, oči mu že niso več služile. Starosti mu nismo mogli natančno določiti. Mož je štel pomladi, ki jih je doživel; pa jih je bilo najbrž že preveč, in ni mogel več zasledovati števila. Poprejšnja leta se je prištevval med čarovnike ter je živel dolgo sam zase, hraneč se borno s samimi koreninami. Za stanovanje mu je bilo izdolbeno drevo, zato so ga kratkomali nazivali »Čelsal«, kar pomeni deblo. Ko je potekel čas priprave in pokore, je postal »padar« — mož zdravil. Oženil se je in je imel včasih po tri žene. (Nenaravno mnogoženstvo je med pogani mnogokje v navadi.) Videl je petero rodov.

Izredno in nepopisno je bilo njegovo veselje na dan prvega sv. obhajila. Za to slovesnost si je dal napraviti novo obleko; poprej je bil ves razcapan, zlasti dokler je živel kot čarovnik-spokornik. Podaril sem mu svetinjico Matere božje in mu nadel tudi škapulir. »Zdaj bom pa od samega veselja umrl« — je menil starec. »Zdaj že lahko grem onkraj sveta, ko imam v srcu Jezusa; zdaj se ne bojim več smrti!«

Od tega časa ni več veliko užival; bil je molčeč in govoril kvečjemu o svoji oporoki. Osem dni po prvem sv. obhajilu je res izdihnil. Kristjani iz njegove vasi so mu oskrbeli slovesen pogreb.

Zvestoba zamorskega služabnika. Misijonar v pokrajini Kongo je napisal svojemu slugi-črncu tako-le častno spričevalo: »Bil je arabski suženj. Ko so lovci sužnje napadli njegovo vas, mu je bil oče ubit, mati in bratje pa prodani; moj

sluga je prišel v Lokandu. Tam je bil odkupljen malo prej, preden sem prišel jaz v Afriko. Ponudil se mi je v službo.

Kako brihtna glava je moj služabnik, priča to, da govori oba občevalna jezika (svaheli in lingala), poleg tega pa zna še pet zamorskih jezikov. Vsa pota in težave mojega misijonskega delovanja je pretrpel z menoj. Njegove zvestobe in naklonjenosti ni moč prehvaliti: v dneh moje bolezni je hotel vse noči čuvati pred mojim šatorom, da bi bil vsak hip na uslugo. Povsod in vsak čas mi je bil v pomoč: opravljal je službo perice, kuharja; šival mi je in krpal obleko, stregel pri sv. maši; poučeval je druge v krščanskem nauku, pa tudi v branju in pisanju.«

Ali ni ta črncet krasen vzor vdane zvestobe in zgledne pridnosti?

Rožnivenec med novokrščenci. Molek (rožnivenec) je za krščene pogane najpreprostejši, najcenejši, najprimernejši in najpoučnejši molitvenik. Najenostavnejši je, ker ga morejo rabiti tudi taki, ki ne znajo čitati; najcenejši, ker je iz trdne in čisto navadne snovi; najprimernejši, ker ga novokrščenci lahko nosijo v žepu, v roki, na vratu; najpoučnejši, ker vsebuje glavne molitve ter resnice in skrivnosti naše svete vere.

Rožnivenec je novokrščencem tudi najljubša molitev. Iz notranje Afrike piše škof Streicher: »Ne vem, je li kdo med mojimi krščenci, ki bi vsak dan ne opravil molitve rožnega venca.« Neki misijonar priča o mladeniču iz semenišča v Kisubi (Sev. Nijanza), da je dvakrat ali trikrat na teden vstajal ponoči in z razkriljenima rokama opravljal molitev sv. rožnega venca.

V trapistovski naselbini (Marianhill) pojejo domačini gredoč ko nesejo mleko v mesto — Marijine pesmi, ali pa molijo Mariji na čast sveti rožni venec.

Pri izpreobračanju poganov ima rožni venec važno vlogo; misijonar se poslužuje rožnega venca, da navdušuje katehumene za vnemo. »V Jašpuru sem obljubil« — tako piše misijonar iz Indije, — »vsakemu, ki bi znal vse molitve brez napake, po

en molek kot nagrado. A kaj se zgodi? Razdelil sem tako vseh 6 tucatov molkov; a še ni bilo dosti. Da se izognem nepriliki, sem stavljajl čedalje težje pogoje.

Novi kristjani imajo rožnivenec (molek) kot nekak znak, ki jih loči od poganov. Molek nosijo s častjo in spoštovanjem ter nimajo pri tem nobenega obzira. To potrjuje naslednji dogodek iz življenja † kralja Matassé na otoku Samoa: Nekoč so ga hoteli slikati, da bi njegove fotografije izročili zastopnikom (konzulom) vnanjih držav. Brez obotavljanja se vsede kralj nasproti fotografičnemu apartu — z rožnim vencem v roki. »Ali bi ne bilo bolje, da se daste slikati brez rožnega venca, po običaju naših prednikov,« pravi nekdo navzočih. Kralj pa reče mirno in odločno: »Moji predniki niso bili katoličani, jaz sem pa.«

Misijoni na otokih Južnega morja. Avstralska vlada je prevzela po svetovni vojni v svoje območje vse nemške kolonije, kakor je bilo določeno v mirovnih pogodbah. Nemških misijonarjev avstralska vlada sicer ni izgnala; ne dovoli pa, da bi se kdo nanovo priselil. Pomanjkanje misijonarjev je zato zelo občutno. V pokrajini »Neumecklenburg« je mnogo krajev, ki so popolnoma zanemarjeni. P. Scherhag pripoveduje, da je več glavarjev, ki hodijo redno prosit za misijonarje, a jih ne dobe, ker je dostop novim duhovnikom prepovedan. Neki poglavar, ki potrebuje dva dni hoda do nas — piše P. Scherhag — prihaja že par let k nam v Komalabu, da je pri sveti maši. Nedavno je prišel z dvanajstimi starčki, ki so mogli le ob palici hoditi. Hoteli so biti še enkrat pri sv. maši, a za to so porabili dva dneva za pot. Solze so mi stopile v oči, ko sem videl te postarne osebe prihajati v cerkev. Prav ta poglavar je pripovedoval, da je dal zidati novo cerkev, kjer sam poučuje vsako nedeljo nevedne ljudi v krščanskem nauku in jih navdušuje, da ne omahujejo v veri.

Raziskavanje kitajskih okrajev. Učeni francoski redovnik P. Licent iz Družbe Jezusove je v letih 1914 do 1917 prehodil in preiskal v znanstvene namene kitajske pokrajine Tsáeli,

Schensi, Honan, Kansu in Osrednjo Mongolsko. Nabral je velikanske zbirke rastlin, žuželk in hroščev, 2500 vrst ptic; na pravil je tudi čez 2000 fotografičnih posnetkov. Znamenite in zanimive so tudi izkušnje učenega redovnika glede verskega in nramnega življenja ondotnih prebivalcev.

Dobrodelnost in nepristranska naklonjenost misijonarjev do stradajočih tako dobro vpliva na poganške reveže, da kar v celih skupinah prosijo za sprejem v katoliško Cerkev. L. 1921 je bila po nekaterih kitajskih pokrajinah silna lakota, zlasti tam, kjer so ljudje bolj oddaljeni od morja in pomožnih odbo-rov. Na takih postojankah so tudi misijonarji v največji zadregi. Strašna lakota je trla ljudi v pokrajini Shen-si. Vlada je skupno s krivoverskimi protestanti izvolila katoliškega škofa za predsednika pomožnega odbora v prid stradajočim. Njegova skrb in prizadevanje katoliških misijonarjev je imelo najlepše uspehe: ljudje so se trumoma oglašali za krščanski pouk; ustanovljale so se šole. Še celo 2500 kitajskih protestantov je bilo sprejetih v katoliško Cerkev, ko so videli, kako so se katoliški misijonarji za časa silne lakote z nepristransko vnemo trudili za bedno ljudstvo, dočim so jo njih pastorji popihali drugam. V južnem Šantungu je imela katoliška Cerkev največji priraščaj. Samo pri enem domačem duhovniku se je tekom štirih tednov oglasilo 4600 oseb za krščanstvo. Drugod so se izpreobrile kar cele vasi. — Dne 16. decembra 1921 je bilo v pokrajini Kan-su strašen potres. Podsutih in mrtvih je bilo okrog 200.000 oseb; pet katoliških svetišč je bilo razrušenih.

Poročno darilo. Katoliški Japonec popisuje, kako ga je neko poročno darilce privedlo do prave vere.

»Ko sem se oženil,« tako pripoveduje, »sem bil še pogan ter nisem poznal nobenega kristjana. Še tega nisem vedel, da je sploh krščanska vera. Za poročni dar sem prejel, kakor je sploh na Japonskem navada, več lepih daril. Neki moj prijatelj, ki je bil v tujini, mi je poslal pismo s presrčnim voščilom. Poleg tega je pa še pristavil: Posebnega darila vam za to slovesnost ne morem poslati, dasi bi rad. Nekaj pa vendarle podarim:

Nekje sem našel molitev, ki mi zelo ugaja, in sem že dostikrat našel tolažbo, ko sem jo opravil. Naj bo tudi vam v tolažbo in na veselje. Nato je dotično molitev pripisal. Bil je »Ten ni mashimasu«, t. j. »Očenaš«. Prijatelj ni bil kristjan; če je postal pozneje, ne vem. Čital sem besede Očenaša, nisem pa umeval vsebine in smisla; tudi nisem vedel, kateri ljudje opravljajo to molitev. Kljub temu sem pismo skrbno spravil in večkrat čital ono molitev, ki mi je čedaljebolj ugajala. Nekega dne naletim pri prijatelju, ki je bil kristjan, na knjigo z versko vsebino. Rado-veden sem bil in listal semintja. Kar naenkrat zapazim tudi znano mi molitev in še razlago zraven. Prosil sem, naj mi knjigo za nekaj dni posodi. Čital sem seveda tudi druge stvari. Ni bilo dolgo, pa se mi je zbudilo v srcu hrepenenje po krščanstvu. Odslej sem »Očenaš« prav pogosto molil, pa tudi žena in otroci so se morali naučiti, da so z menoj molili. Ko sem spoznal katoliškega misijonarja, smo se dali od njega poučiti v katoliški veri in krstiti. »Očenaš« je od tega časa moja najslajša molitev.«

Etlehemska revščina. V pismu nekega misijonarja na zgornjem Nilu beremo to-le pretresljivo poročilo o strašni bedi ondotnih misijonarjev »očetov Srca Jezusovega«.

»Po 21 dnevni vožnji z raznimi vozili sem dospel v Hondokovo. Kako žalosten prizor me je čakal! Našel sem dva patra v raztrganih oblekah; iz čevljev, ki so bili zvezani z vrvjo, so se videli prsti. Razdrapani kočji sta nizki, ozki, temni. Reva tako velika, da se ne da popisati. Patra morata sama kuhati, prati, šivati. Bolest mi je stiskala grlo, nisem se mogel ubraniti solzam, ko sem gledal to stisko. Tudi cerkva je sila revna; vsega manjka. Še 6 metrov ni dolga; široka je poltretji meter. Kot svetilka za večno luč služi dno razbite steklenice. Mašna knjiga je obrabljena in gre narazen, mašna obleka obnošena... Neki angleški protestant, ki je šel mimo, se nas je usmilil ter poslal steklenico olja, nekaj kilogramov sladkorja, kave in tudi nekoliko peciva. Prav tako nam je postregel neki protestantovski pridigar ter nam poslal štiri kokoši. Tako pretresljiv vtis je napravila nanj naša revščina...«

Podobno sliko nudi neki misijonar iz reda oblatov o misijonski postaji ob Ledenem morju:

»Prišli smo do hišice. Usmiljeno nebo! Nikdar bi si je ne mogel poprej predstavljati. Majaje z glavo sem prestopil prag, tipal okrog, da bi kaj ne prevrnil. Svojo prtljago sem položil na potrto klop. To bo torej moj dom! Veter je stalen gost, ki se ga ni možno ubraniti, ker so stene iz blata. Pripraviti se moram pa še na hujše, kajti moj prednik mi je povedal, da se je v hudi zimi tresel mraza ob peči, četudi je bil zavrit v močan plašč. Če tuli vihar, škriplje in poka naša baraka na vseh koncih, da človeka zona obhaja. Vsled radosti nad mojim prihodom so mi napravili slavnostno kosilo: imeli smo kruh, slanino in nekoliko krompirja.

Kapelica je prav tako revna kakor hišica. Voščenih sveč tu ne poznamo. Z vinom za sv. maše moramo zelo previdno ravnati. Revščina v cerkvi seveda ne vpliva kaj dobro na tukajšnje domačine, ki bi jih sijajna zunanost in služba božja prej privabila in pridobila za krščanstvo. Že dolgo jim je obljubljena nova kapela, a treba je čakati na pomoč. Toda če bi obljube ne spolnili, bi marsikoga odbili, kajti obljuba je tukajšnjim ljudem — sveta stvar!«

S Filipinskih otokov piše misijonar Gföller to-le:

Tukaj v Igarasu imamo vedno poletje; včasih je taka vročina, da iščemo hladu v najnižjih prostorih. Zoprno je pa, kadar nastopi deževje, kar se navadno ponavlja v mesecih od julija do novembra. V tem času dežuje neredkokrat po ves teden, pa s tako silo, da si tujec ne more predočevati. Reke, ki navadno popolnoma usahnejo, narastejo tako, da več dni ni mogoče čez. Najhujša nadloga so pa viharji z vrtinci. Če pride vihar, ti odnese streho, četudi je pločevinasta in dobro pritrjena. Zgodi se tudi, da vihar odnese streho z ogrođjem vred do sto metrov daleč. Celo hiše ne morejo klubovati, če pride velika vihra.

Radovedni ste, kakšne živali imamo tu. Naši konji so zelo majhni ter porabni samo za ježo. Vprezajo jih pač tudi, a samo v dvokolnice. Vole in krave pitajo kot klavno živino. Težje

vozove in bremena prevažajo z voli. Krav ne molzejo; z mlekom se rede telički, dokler se jim zljubi. Najmočnejša žival za vožnjo je bivol, ki je pa občutljiv; najraje se mu izognem, kajti nas Evropecev nič kaj ne mara. Kadar pa gre z menoj Filipinec, četudi le mal deček, grem varno skoz vsako čredo bivolov. Filipinci rede tudi prašiče, koze in ovce; a večinoma je vsa ta živad manjša nego v Evropi. Divjih živali tukaj ni, razen nekaj krokodilov, kač in majhnih divjih bivolov, ki so pa zelo nevarni. Te živali se nahajajo le po neobljudenih samotah. V morju je pa dovolj morskih somov, zato mora biti človek pri kopanju zelo oprezen.

Od 8 misijonarjev, ki smo prišli sem, sva živa samo še dva. Pričakujeva nove pomoči od doma.

Nezgoda za nezgodo. (Pismo o. Avguščina, misijonarja v Angleški Indiji.)

V Indiji se podi nezgoda za nezgodo. Pozimi divjajo črne koze, poleti mori skoraj redno kolera; ob času deževja muči mrzlica, v jeseni se pojavlja morilka kuga. Ni ga letnega časa, da bi ne bilo kake šibe. L. 1918 je pustošila huda španska bolezen tudi v Indiji ter zahtevala ogromno število žrtev. Bolezni imajo v spremstvu večinoma tudi lakoto. Ob času zadnje lakote so kapucini v Rojputani nabrali lepo število sirot. Otroci so bili tako izhujšani, da ni bilo drugega na njih, kakor okostje in koža. Treba je bilo resne volje in mnogo požrtvovalnosti, da so misijonarji ohranili te napol mrtve reveže pri življenju. Ko so nekoliko okrevali, so jih jeli misijonarji poučevati v verskih resnicah. Imeli so naravnost veselje z njimi, kajti milost božja je čudovito delovala v njih.

Počasi so se pa jeli v njih oživljati spomini na življenje v džungljah. Posledica je bila, da so jo nekateri popihali nazaj v prejšnje razmere. Enega izmed njih je vzgojitelj posebno težko pogrešal. Bilo mu je ime Robrt. Bil je že pripravljen za krst; še nekaj dni, pa bi bil sprejet v naročje svete Cerkve. Ali bo za vselej oropan te sreče?

Nekaj mesecev nato je izbruhnila kolera. Bolezen je zahtevala povsod svoje žrtve. Huda poskušnja je bila ta nadloga tudi za zavod kapucinov, ki so izgubili že mnogo nadebudnih

fantičev. Vodja zavoda gre v tej stiski pred tabernakelj ter prosi božjega Zveličarja, skritega v sveti hostiji, naj preloži to nesrečo, naj se usmili ubogih sirot. Nekega večera, ko zopet tu goreče molí, čuje rahel šum, obenem vidi temno senco, ki se mu bliža sem od stranskih vrat v kapeli. Vzdigne se in gre, da se prepriča, kdo bi bil. Pri tem čuje tiho šepetanje: »Gospod pater, gospod pater! Krst — potem pa umreti!«

Bil je otroški glas.

»Kdo si?« — vpraša pater.

»Robrt. Kolero imam. Prišel sem, da bi bil krščen, preden umrjem.«

Misijonarju je zaigralo od veselja srce. Urno stopi, da zajame krstne vode ter podeli na tleh ležečemu fantiču sv. krst. Komaj je izgovoril končne besede: »Robrt, pojdi v miru in Gospod bodi s teboj!« — je fantič izdihnil z besedo »Jezus« na jeziku. Njegova duša se je dvignila k Bogu.

To in ono za stare in mlade.

»Jaz bi bil rad misijonar.« Pri papežu Piju X. — tako priveduje neki francoski škof — sem bil pravkar sprejet v avdienci. Ko sem nato šel preko trga svetega Petra, srečam večjo skupino dečkov, ki so prišli s svojim ravnateljem na romanje v Rim. Med pogovorom z voditeljem teh gojencev opazim, kako se desetletni deček preriva proti meni, kakor bi hotel nekaj povedati. Vodja ga zadržuje, jaz pa rečem: »Le pustite ga, naj gre k meni! Kaj bi rad?« — mu velim in položim desnico na njegovo kodrasto glavo. V očeh sem mu bral, da bi najraje tiho govoril z menoj; zato se sklonem in nastavim uho. »Prečastni, ali je res, da bi vi lahko govorili s svetim očetom?« me vpraša zaupljivo. — »O, seveda« — pritrdim urno. »Oh, jaz bi svetemu očetu rad eno prošnjo povedal.« — Kakšno pa?« — »Ko bi sveti oče prosili Boga, da bi jaz postal misijonar, kadar bom velik.« »Ali sem te prav razumel, ali ne? Povej še enkrat, kaj želiš!« — Deček ponovi prošnjo z istimi besedami.

Drugi dan povem papežu natanko ves dogodek. Sv. oče Pij X. so bili blag in iskren ljubitelj mladine, pa so se za trenutek zamislili; nato so pa rekli ljubeznjivo: »Tega fantiča moram videti. Pripeljite mi ga jutri po moji sv. maši. Poskrbite mi tudi podatkov o njegovih razmerah in starših.« Tej želji sem lahko koj ustregel, kajti poizvedel sem že bil, da je deček sirota, in da skrbi za nj nekaj daljnji sorodnik. »Zanj se bom zavzel —« pravijo sv. oče; »povejte tajniku mojemu, naj me na to opozori.«

Drugo jutro sem prišel z dečkom v Vatikan. Papež so naju sprejeli takoj po sveti maši. Prijeli so siroto za roko in rekli: »Ali bi res bil rad enkrat misijonar?« — »Da, sveti oče!« — »Toda, ljubi fantiček, ali si premislil dobro, kaj naj ti izprosim od Boga? Če kdo postane misijonar, se takorekoč vsemu svetu odpove.« — »Pa bi vseeno rad bil misijonar« — pravi odločno deček. — »Pomisli, kako je življenje lepo,« — nadaljujejo sveti oče; »to pa, kar ti prosiš, se pravi svetu odmeti, se pravi izvoliti morda celo mučeniško smrt!«

»Pa bi bil vseeno rad misijonar!« —

Sv. oče sò me pogledali s tožno-veselim obrazom ter pozvali dečka, rekoč: »Pojdi sem!« Peljali so ga h klečalniku. Tam sta obadva pokleknila. Sv. oče napravijo nato znamenje križa na čelu bodočega misijonarja in molijo: »Bodi blagoslovljen zdaj in v bodoče, da bo ob uri nevarnosti Bog s teboj in da ti okrajša trpljenje.«

Nato je nastala tišina. Ničesar ni bilo slišati, kakor tiho molitev sv. očeta. »Nisem se mogel zdržati solz ganotja,« pravi škof. Samo deček ni jokal — —

Papež Pij X., ki se je proslavil tudi z ukazom o zgodnjem in pogostnem sv. obhajilu, bo najbrž v kratkem prištet med svetnike. Svetniška razprava o njem se je pričela. Zato pa zbirajo zdaj vse podatke in dogodke iz njegovega življenja, ki potrjujejo njegovo svetost in njegove izredne kreposti. — Tudi ta ganljivi prizor priča, kako očetovsko srce je imel papež Pij X., kako je bil zavzet za mladino, tudi za ono mladino, ki tiči v temi zmot in poganstva. Pisec teh vrstic se čuti srečnega,

da je bil prav takrat v Rimu, ko je vladal sveto Cerkev ta skromni, a sveti mladino ljub, — in da mu je mogel v avdijenci z mladimi dijaki vred poljubiti blagoslavljaljočo roko.

Tebi, ki to bereš, pa stavim za morebitni premislek tiho vprašanje: Ali te nič ne mika misijonski poklic? — Moli, da te Bog razsvetli!

Koliko misijonarjev je bilo leta 1923. Na vsem svetu je danes 1650 škofov, 360 misijonskih škofov, 300.000 duhovnikov, 10.000 evropskih in ameriških misijonarjev, 5000 misijonskih duhovnikov-domačinov, 5000 misijonskih bratov, 30.000 misijonark. Na raznih misijonskih postajah deluje za izpreobrnjenje poganskih rodov: 2549 frančiškanov, 1879 jezuitov, 1180 pariških misijonarjev, 1058 kapucinov, 650 lazaristov, 575 redemptoristov, 573 očetov od Svetega Duha, 538 avguštincev, 505 belih očetov, 500 dominikancev, 440 oblatov, 407 salezijancev, 400 maristov, 266 misijonarjev Srca Jezusovega, 246 misijonarjev iz zavoda v Steylu, 165 benediktincev, 130 milanskih misijonarjev, 130 avguštinskih eremitov, 110 konventualov, 100 karmelitov, asumpcionistov, 75 pasijonistov, 48 palotincev, 45 silvestrinov, 30 premonstratov, 20 servitov in 8 trinitarijev.

Zanimivosti iz Sudana. Misijonar P. Franc Brandmayer opisuje razne posebnosti iz Sudana. Omenjamo naj nekatere!

Ako vprašaš, koliko je kdo star, odgovarja samo s prime-rami in reče: »Toliko kot kralj,« ali pa »Toliko kot tale krava«. Seveda vpraševalec po takem odgovoru navadno toliko ve, kot poprej. Šiluk zna šteti samo do pet; vse višje številke in števila izraža tako, da prišteva ali pa množi: $5 + 1 = 6$, $5 + 2 = 7$, $5 + 3 = 8$, tako do deset. 20 izrazi tako, da množi 4×5 .

Suženjstvo je angleška vlada skorajda odpravila in prepovedala; prav tako izpostavljanje otrok. Vendar se pa še zgodi, da vrže kdo pohabljenega ali šepastega otroka p o n o č i v Nil, da se izogne kazni.

Nekaj poskusov, ki kažejo, k a k o g o v o r e šiluki:

Številke: akiel = 1; ario = 2; addak = 3; aguen = 4.

Uia = moj oče; maia = moja mati; umia = moj brat; ne-mia = moja sestra. — Uico da laeot = moja glava je vroča

(glava me boli); i ningi omen = ti, tvoje ime je? (kako ti je ime?); cong akaeda bo lut = solnce je šlo spat (solnce je zašlo).

V takem jeziku morajo misijonarji učiti krščanski nauk in pridigovati. Šiluki so zelo vedoželjni in se radi uče.

Kdaj jih krstijo? Po papeževi naredbi smejo prejeti sv. krst šele, ko so se dve leti temeljito učili verskih resnic. Ko so krščenci dovolj poučeni, jih pošljejo misijonarji poganskim staršem na dom, da se prepričajo, če res hrepeno biti katoliški kristjani. Večinoma se radi in z veseljem vrnejo nazaj, da prejmejo zakrament sv. krsta. Tudi pozneje ostanejo dobri kristjani.

Kaj pa ljudožrci? O, še se dobe, toda bolj v notranjosti dežele. Imenujejo se Nam-Nam. Včasih umore pri pogrebih enega izmed svoje srede, kogar že zadene vadjlanje. P. Allard pripoveduje o ljudožrcih, ki žive ob reki Kongo in rede ter debele ljudi tako, kakor pri nas ovce, da jih potem prilično pomore in snedo. Da, imajo celo sužnje, ki jih že v življenju s kredo označijo, da so kupljeni.

Kdaj se smejo ženiti? Kadar ima mladenič dovolj krav, da si more kupiti nevesto. 10 krav, to je najnižje število, ki se zahteva, da more pripeljati ženo na dom. Ta zahteva jih priganja, da pridno delajo in ne lenuharijo.

Odkod lepi zobje? Lepe zobe imajo zato, ker ne uživajo vročih jedi, pa tudi zato, ker jih po vsaki jedi osnažijo. V to jim služi nekaka trščica, ki jo nosijo za ušesom.

Na nogah in rokah nosijo težke železne obročke, ki jim povzročajo nemalokrat hude bolečine; toda ničemurnost je hujša kot bolečina, zato vse prenese. Da imajo na ušesih, nosnicah, ustnicah, na vratu razne blesteče okraske, večkrat tudi obeske iz slonove kosti, je dovolj znano. Tudi »tetovirati« se dajo t. j. puste si vrezati v kožo zlasti na glavi razne okraske. Ničemurnost čez ničemurnost povsod!

Ali je dobro odgovorila? Neka ženica iz Ugande se je več let učila krščanskih resnic in pripravljala na sveti krst. Prišel je čas izpita. Sam apostolski vikarij je prišel izpraševati.

da bi se prepričal, kako so krščenci poučeni v verskih rešnicah. »Ali bi znala povedati, kaj je sveti krst?« ... jo vpraša častitljivi misijonar. »Sveti krst je voda, ki nas opere grehov.« — »Kaj je sveto obhajilo?« ... »Sv. obhajilo je ljubi Bog, ki ga uživamo.« — »Kaj je zakrament sv. pokore?« ... »Zakrament sv. pokore so grehi, ki izginejo.« — »Žena, vi slabo odgovarjate. Krščanskega nauka ne znate še dovolj...« »Če znam ali ne znam, o tem sodite vi, častiti oče. Jaz samo to vem in trdim, da je moja najsrčnejša želja, da bi postala otrok onega velikega Boga, ki ga ti moliš, dragi oče! Povej mi, ali bi odrekel svoji materi sveti krst, ako bi te kleče prosila zanj?« — Preprosto govorjenje uboge žene je zmagalo. Kdo je bil srečnejši kot ta novi otrok božji!

Vrag v zvonu. Ko je prišel o. Wetterward, kitajski misijonar v neko kitajsko selo, mu pokaže najstarejši mož v selu, po imenu Han-ki-yao, poln ponosa cerkev in zvonik, dasi je bilo vse preprosto. Nad cerkvenimi vrati se je dvigal na štirih stebričkih neznamen zvonik s križem na vrhu. V zvoniku je visel železen zvon, vlit na kitajski način. Han-ki-yao je bil cerkvenik in zvonar. Vestno je vršil svojo službo in za nobeno ceno bi ne bil pripustil, da bi kdo drugi zvonil, ali da bi se kdo dotaknil vrvi od zvona. Misijonarju je ugajal neobičajni zvonec. Ko ga natančneje ogleda, zakliče: »Čujte, vi cerkvenik! Prosim vas, kaj pa je to? Na zvonu vidim malega vraga! To je gotovo kak malikovalski bog?« — Starec reče vzradosten: »Tam na oni strani neprestano moti vrag ljudi in jih vabi v pagodo (kitajska poganska molitvenica)! Čas je že, da ta lopov dela tudi pokoro in da vabi ljudi v hišo božjo. Naši ljudje pravijo, da zvon veliko lepše poje, odkar je vrag na njem.« — »Pa kaj pravijo pogani k temu?« — »Čudijo se, kar se da, da ima pred nami še vrag — strah!«

Zbirka darov

v namen Dejanja svetega Detinstva Jezusovega
v letu 1923.

Kraj	Poverjenik	Din	p
Ljubljanska škofija			
Ajdovec	Žust Ignacij, župnik	39	—
Begunje nad Cerknico	Ježek Mat., župnik	290	—
Besnica	Pokorn Fr., d. svetnik	35	—
Bloke	Švigelj Viktor, župnik	166	—
Bloke	Pucelj Iv., kaplan	90	—
Bloke	† Žnidaršič Jož.	357	93
Bohinjska Bela	Drolc Martin, župnik	100	—
Bukovščica	Benedičič Jakob, župnik	39	80
Boštanj	Pavlič Anton, kaplan	40	50
Brezovica	Traven Štefan, kaplan	67	—
Cerklje pri Kr.	Burnik Jan., kaplan	7	50
Črni vrh n. P. gr.	Stanonik Maks, župnik	61	25
Dobrníč	Miglič Rado, bivši kaplan	100	—
Dol pri Lj.	Kastelic Matija, župnik	55	—
Dovje	Aljaž Jakob, d. svetnik	133	—
Gorje	Kolenc Franc, kaplan	155	—
Sv. Gregorij	Krumpestar Fr., d. svetnik	160	—
Hinje	Župnijski urad	10	—
Homec	Mrkun Anton, župnik	50	—
Horjul	Nastran Fr., župnik	120	—
Horjul	Dove Ivan, kaplan	29	50
Sv. Jakob ob Savi	Jemec Anton, župnik	63	25
Ježica	Košir Franc, župnik	144	50
Sv. Jošt	† Umnik Franc, ekspozit	35	—
Št. Juri p. Kr.	Župnijski urad	24	—
Št. Juri p. Kr.	Potočnik Rudolf, bivši kaplan	50	—
Kamnik	Primar Jan., kaplan	150	—
Kamnik	P. Napast Ciprijan, katehet	189	—
Komenda	Črnilec Jan., kaplan	380	—
Kranj	Žužek Josip, katehet	30	—
Kranj	Gdč. Pernič Franciška	136	—

S

51738

000511774

COBISS ©

Kraj				
Kranjska gora	Čuk Kare			
Sv. Križ p. Lit.	Miglič Fr			
Križe pri Tržiču	Zabukovec			
Krško	P. Bogataj			
Št. Lambert	Cudrman			
Št. Lenart	Langerholz			
Leše	Ahačič Mat., župnik		75	—
Ljubljana	Ažman And., katehet I. d. mešč. š.	104	25	
Ljubljana	Berlec Ant. C. M., bivši katehet (Lichtent. zavod)	231	25	
Ljubljana	Cegnar Janko, uršul. spiritual	166	55	
Ljubljana	Čadež Ant., katehet I. dekl. m. š.	342	—	
Ljubljana	Kogovšek Ivan, b. mestni kaplan	110	—	
Ljubljana	P. Košenina Joahim, biv. katehet Lichtentur. zavoda	111	85	
Ljubljana	Kostanjevec Marko	30	—	
Ljubljana	P. Novak Modest, katehet, II. d. š.	407	0	
Ljubljana	Pintar Iv., katehet, IV. deška šola	13	—	
Ljubljana	Tomc Val., katehet, I. deška šola	180	—	
Ljubljana	P. Valjavec Metod, katehet, vadnica na Mladiki	51	75	
Ljubljana	Vilfan Matej, katehet, zun. urš. š.	458	—	
Ljubljana	Vindišar Ivan, stolni vikar	60	—	
Ljubljana	Zajc Pavel, katehet, I. deška šola	25	—	
Ljubljana	Zaplotnik Ign., katehet, III. in V. deška šola	200	—	
Ljubljana	Žerjav Ivan, katehet, I. dekl. šola	100	—	
Ljubljana	Župnija Trnovo	70	—	
Ljubljana	Zbirka »Bogoljuba«	485	35	
Ljubljana	Zbirka v nunski cerkvi, 28. decem- bra 1922	79	20	
Ljubljana	Neimenovan	53	—	
Št. Lovrenc	Oblak Anton, župnik	120	—	
Mekinje	Čadež Viktor, župnik	60	—	
Mengeš	Klemenčič Iv., kaplan	63	—	
Metlika	Šuštar Franc, kaplan	200	—	
Mirna	Selan Anton, kaplan	13	—	
Mokronog	Šavli Andrej, kaplan	100	—	
Mošnje	Ljudska šola	105	—	
Nemška Loka p. K.	Rogelj Josip, župnik	15	—	